

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2S/60/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8021200617
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Hoffmann, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8021200617.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD. a sudcov JUDr. Marianny Hirkovej a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. (sudca spravodajca) v právnej veci žalobcu Pozemkové spoločenstvo Krížová Ves, Krížová Ves č. 256, 059 01 Krížová Ves, IČO: 319 42 318, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., Školská 252, Veľký Slavkov, pobočka a korešpondenčná adresa Hviezdoslavova 2, Poprad, proti žalovanému Okresný úrad Kežmarok, katastrálny odbor, Baštová 16/A, Kežmarok, v konaní o všeobecnej správnej žalobe proti opatreniu žalovaného zo dňa 24.09.2021 č. OU-KK-KO2/2001/Z 2088/21-Lu takto

rozhodol:

Z r u š u j e opatrenie žalovaného zo dňa 24. septembra 2021 č. OU-KK-KO2/2001/Z 2088/21-Lu a vec v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

P r i z n á v a žalobcovi úplnú náhradu trov konania voči žalovanému.

o d ô v o d n e n i e :

I.

Priebeh administratívneho konania

Dňa 27.08.2021 bol zo strany žalobcu, Pozemkového spoločenstva Krížová Ves, elektronicky podaný návrh, označený ako „Návrh na opravu chyby v katastrálnom operáte“, kde navrhovateľ žiadal na základe listín, Rozhodnutia väčšinových spoluvlastníkov o tom, že parcely E-KN č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX k.ú. C. D. patria do komposesorátu a títo vlastníci trvajú na tom, aby tieto pozemky boli súčasťou komposesorátu a na základe uznesenia Pozemkového spoločenstva Krížová ves, že berie na vedomie rozhodnutie väčšinových spoluvlastníkov, E. F. a E. G., aby správny orgán na LV č. XXX predmetné parcely vyznačil ako parcely v spoločnom užívaní žalobcu.

K podaniu bolo pripojené overenými podpismi podpísané rozhodnutie zo dňa 25.05.2021 uvedených väčšinových spoluvlastníkov, ktorí spoločne disponujú spoluvlastníckym podielom 15/24, kde títo prehlásili, že predmetné nehnuteľnosti patrili v minulosti do komposesorátu Krížová Ves, kde sa viac ako 10 rokov obhospodarujú a preto trvajú na tom, aby súčasťou komposesorátu ostali titulom držby a dlhodobého užívania. Zároveň bolo uvedené, že spoluvlastníci E. H. a I. H., ktorí sa dožadujú vyčlenenia parciel z komposesorátu, konali bez súhlasu ostatných spoluvlastníkov. Súčasťou podania bolo aj uznesenie Pozemkového spoločenstva Krížová Ves prijaté na riadnom zhromaždení podielnikov dňa 06.08.2021, kde valné zhromaždenie o.i. vzalo na vedomie rozhodnutie E. F. a E. G.. Prílohou

elektronického podania bola aj listina nazvaná „Žiadosť o vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností“ zo dňa 25.08.2021.

Správny orgán po preskúmaní obsahu podania, posúdil vec aj s ohľadom na výsledok iného skoršieho konania týkajúceho sa totožných nehnuteľností, ktorého administratívny spis bol pripojený k spisu správneho orgánu, a to konania o oprave chyby v katastrálnom operáte č. X 15/2017/Bu, z ktorého vyplýva, že dňa 06.12.2017 bolo rozhodnuté o oprave chyby, vo vymazaní zápisu na LV č. XXX, k.ú. C. D. pri pozemkoch registra E-KN č. 1803/13 a č. 1803/14 a o vymazaní iného údaju „nedeliteľná nehnuteľnosť podľa zákona č. 97/2013 Z.z.“ a bol vykonaný zápis „Žiadosť Pozemkového spoločenstva Krížová Ves o vyznačenie poznámky spoločnej nehnuteľnosti k parcelám XXXX/XX a XXXX/XX podľa zákona č. 11/1995 Z.z. Z XXXX/XX-v.z. 137/11“ a zároveň bol vyznačený kód nehnuteľnosti „2“ k dotknutým nehnuteľnostiam.

Z obsahu tohto spisu je zrejme ďalej, že proti tomuto postupu bol dňa 23.03.2020 podaný Generálnou prokuratúrou SR protest prokurátora č. VI/2 Gd 16/20/1000-5 (ďalej tiež len „protest prokurátora zo dňa 23.03.2020“), o ktorom Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov rozhodol dňa 20.06.2020 č. Upo2/2020/DRM tak, že protestu nevyhovel. Vyslovil, že výmazom poznámky „nedeliteľná nehnuteľnosť podľa zákona č. 97/2013“ a vyznačením kódu „2“ (spoločná nehnuteľnosť) sa dosiahlo iba zosúladenie skutkového a právneho stavu, aby bol zápis označujúci nehnuteľnosti vykonaný v súlade s Katastrálnym zákonom. Nedošlo ním k zmene právnych vzťahov k dotknutým nehnuteľnostiam, ani k inému definovaniu pozemkov, len k oprave evidencie.

Proti tomuto rozhodnutiu bolo zo strany generálnej prokuratúry podané odvolanie, kde bol o.i. zdôraznený fakt, že dotknuté pozemky, parcely č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX neboli v pozemkovej knihe v zmysle § 49 zákonného článku XIX/1898 o štátnom spravovaní obecných a niektorých iných lesov a hôľ, ak aj o úprave hospodárskej správy spoločnej užívaných lesov a hôľ, ktoré sú nedielnym vlastníctvom komposesorátov a bývalých urbarialistov, zapísané ako urbársky majetok, komposesorát resp. ako spoločne užívané pozemky. V roku 1943 došlo k právnemu oddeleniu pozemkov od urbárskeho majetku, pričom tento stav nebol nikdy právne spochybnený a je nevyhnutné ho rešpektovať ako historickú skutočnosť. Správny orgán túto skutočnosť mal vziať do úvahy pri zápise kódu „spoločnej nehnuteľnosti“ k dotknutým nehnuteľnostiam.

Na základe podaného odvolania Úrad geodézie, kartografie a katastra SR rozhodnutím zo dňa 22.10.2020 č. LPO/2020/001267-5/Pop zmenil rozhodnutie Okresného úradu, odbor opravných prostriedkov zo dňa 20.06.2020 tak, že protestu prokurátora Generálnej prokuratúry SR zo dňa 23.03.2020 vyhovel a rozhodnutie Okresného úradu Kežmarok, katastrálny odbor zo dňa 06.12.2017 zrušil. Úrad sa stotožnil s argumentáciou prokurátora v podanom odvolaní, z definície spoločnej nehnuteľnosti v zmysle dôvodovej správy k zákonu č. 110/2018 Z. z. ako historického fenoménu, ktorá nemôže v súčasnosti vzniknúť dohodou vlastníkov, či iným právnym aktom, ak jej predchádzajúca existencia nie je preukázaná zápsmi v pozemkových knihách.

Žalovaný, ako príslušný správny orgán tak na podklade podania žalobcu, navrhovateľa opravy chyby v katastrálnom operáte, zohľadniac právny názor vyslovený Generálnou prokuratúrou SR a Úradom geodézie, kartografie a katastra v inom administratívnom konaní vo vzťahu k totožným nehnuteľnostiam, riešiaci právnu otázku relevantnú aj pre predmetný návrh žalobcu, posúdil vec a podanému návrhu nevyhovel.

II.

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia žalovaného

Listom zo dňa 24.09.2021 č. OU-KK-KO2/2021/Z 2088/21 – Lu žalovaný oznámil žalobcovi, že predloženú listinu po preskúmaní podľa § 36 ods. 1 Katastrálneho zákona zaregistroval pod č. Z 2088/21 a predmetnú žiadosť zaradil do registra Z – zápis záznamom a nie do registra X – oprava chyby v katastrálnom operáte.

Žalovaný poukázal na rozhodnutie Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. LPO/2020/001267-5/Pop zo dňa 22.10.2020, ktorým bolo zmenené rozhodnutie Okresného úradu Prešov, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností č. Upo 2/2020/DRM zo dňa 20.06.2020 a bolo vyhovené protestu prokurátora, na základe čoho bolo pri predmetných parcelách č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX, k.ú. C. D., vyznačený kód „1“, t.j. že parcely nepatria do spoločného užívania Pozemkového spoločenstva Križová Ves a nie sú nedeliteľnou súčasťou podľa zákon č. 97/2013 Z. z.

Na základe týchto skutočností žalovaný vrátil listom označeným ako „Oznámenie o nezapísateľnosti listiny“ zo dňa 24.09.2021 listinu Z 2088/21 zo dňa 27.08.2021 žalobcovi ako nezapísateľnú.

III.

Argumenty žalobcu v podanej žalobe

Správnou žalobou zo dňa 25.11.2021 sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. OU-KK-KO2/2001/Z 2088/21-Lu zo dňa 24.09.2021, ktorým bola žalobcovi oznámená nezapísateľnosť predloženej listiny.

Poukázal na to, že dňa 25.08.2021 bola Okresnému úradu Kežmarok, katastrálny odbor zaslaná Žiadosť o vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností, kde žalobca žiadal na LV č. XXX, k.ú. C. D., parc. č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX o vyznačenie týchto parciel ako parciel v spoločnom užívaní Spoločenstva. Túto žiadosť odôvodnil vôľou väčšinových spoluvlastníkov, pričom bolo zdôraznené, že ide o novú skutočnosť, ktorá nemá nič spoločné s protestom generálnej prokuratúry, ale ide o rozhodnutie spomínaných väčšinových spoluvlastníkov, ktoré je povinný rešpektovať aj Okresný úrad, katastrálny odbor. Takéto rozhodnutie vlastníkov prelamuje aj právny názor vyslovený Generálnou prokuratúrou SR a má preto prednosť. Žiadosť bola podložená rozhodnutím väčšinových spoluvlastníkov o tom, že parcely č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX, k. ú. C. D. patria do komposesorátu a väčšinou spoluvlastníci trvajú na tom, aby uvedené pozemky boli súčasťou predmetného komposesorátu. Taktiež bolo pripojené Uznesenie Pozemkového spoločenstva Križová Ves zo dňa 06.08.2021, ktorým tento správca dotknutých pozemkov vzal na vedomie rozhodnutie väčšinových spoluvlastníkov E. F. a E. G., spoluvlastníkov o celkovom podiele 15/24 na dotknutých parcelách.

Žalobca uviedol, že žalovaný listom zo dňa 24.09.2021 oznámil nezapísateľnosť listiny z dôvodu, že Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej tiež ÚGKK SR) rozhodnutím č. LPO/2020/001267- 8 5/Pop zo dňa 22.10.2020 podľa § 59 ods. 2 in fine zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) zmenil rozhodnutie Okresného úradu Prešov, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností č. Upo 2/2020/DRM zo dňa 20.06.2020 a vyhovel protestu prokurátora Generálnej prokuratúry SR, Gd 16/20/1005-5, na základe ktorého bol pri parcelách č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX vyznačený kód „1“, t.j. že parcely nepatria do spoločného užívania Pozemkového spoločenstva Križová Ves a nie sú nedeliteľnou nehnuteľnosťou podľa zákona č. 97/2013 Z.z.

Žalobca má za to, že postup žalovaného, oznámenie o nezapísaní listín, nie je v súlade so zákonom, že došlo zo strany žalovaného k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci (§ 191 ods. 1 písm. c/ zákona č. 162/2015 Z.z.). Ide o novú zmenu v právnom stave, ktorá, ako bolo preukázané v žiadosti o zapísanie, nesúvisí s protestom Generálneho prokurátora SR, resp. s rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. LPO/2020/001267- 8 5/Pop zo dňa 22.10.2020. Zmena právneho stavu nastala až dňa

25.05.2021 rozhodnutím väčšinových spoluvlastníkov o tom, že parcely č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX, k. ú. C. D. patria do komposesorátu, pričom väčšinoví spoluvlastníci trvajú na tom, aby tieto pozemky boli súčasťou tohto komposesorátu, postupom podľa § 139 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Na túto zmenu právneho stavu následne reflektovalo aj Spoločenstvo, kedy uznesením Pozemkového spoločenstva Krížová Ves zo dňa 06.08.2021 vzalo na vedomie rozhodnutie väčšinových spoluvlastníkov E. F. a E. G..

Na základe týchto skutočností žalobca žiadal, aby správny súd zrušil napadnuté rozhodnutie. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

IV.

Vyjadrenie žalovaného k podanej žalobe

Žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe zo dňa 24.01.2022 uviedol, že po predložení žiadosti žalobcu bol povinný pri vyššie uvedenej záznamovej listine skúmať, či pozemky, ktoré majú patriť do spoločnej nehnuteľnosti pozemkového spoločenstva, historicky naozaj patrili do spoločnej nehnuteľnosti a to s odkazom na novelizované znenie § 8 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách (ďalej „ZoPS“ alebo „zákon o pozemkových spoločenstvách“), v zmysle ktorého „spoločnou nehnuteľnosťou na účely tohto zákona sa rozumie jedna nehnuteľná vec, ktorá môže pozostávať z viacerých pozemkov a na ktorú sa vzťahovali osobitné predpisy.“ Odkaz k tomuto ustanoveniu poukazuje na Zákonný článok XIX/1898 o štátnom spravovaní obecných a niektorých iných lesov a hôľ, ako aj o úprave hospodárskej správy spoločne užívaných lesov a hôľ, ktoré sú nedielnym vlastníctvom komposesorátov a bývalých urbarialistov. Zákonný článok X/1913 o nedielnych spoločných pasienkoch. Zákonný článok XXXIII/1913 o predaji niektorých štátnych nemovitostí, poľahke o zamenení týchto. V zmysle dôvodovej správy k zákonu č. 110/2018 Z. z., ktorým bol novelizovaný ZoPS je uvedené, že spoločná nehnuteľnosť predstavuje osobitnú kategóriu nehnuteľnosti v spoluvlastníctve a spravidla pozostáva z viacerých parciel, no je zároveň jednou nedeliteľnou vecou, hoci pozostáva z niekoľkých častí. Spoločnou nehnuteľnosťou je i v platnom zákone tá nehnuteľnosť, ktorá bola takto reštituovaná, t.j. jej vlastníctvo, resp. jej držba bola vrátená pôvodným vlastníkom, na ktorých sa vzťahovali zrušené predpisy upravujúce postavenie a činnosť bývalých tzv. „spoločenstevných“ útvarov (pozemkové, lesné, pasienkové, želiarske spoločenstvá, urbáre, komposesoráty atď.); je ňou teda historicky daná spoločná nehnuteľnosť, čo sa v návrhu zákona objasňuje vloženíím nového odkazu nad definíciu spoločnej nehnuteľnosti.

Pokiaľ ide o otázku vzniku spoločnej nehnuteľnosti ako novej majetkovej podstaty, žalovaný zdôraznil, že právny poriadok nikdy neustanovoval postup, ako by v súčasnosti mohla vzniknúť nová spoločná nehnuteľnosť (t.j. napr. osobitnou dohodou vlastníkov samostatných nehnuteľností o vytvorení spoluvlastníctva, ktoré by bolo nedeliteľné a nezrušiteľné). Tento postup síce nikdy nebol zakázaný, avšak zo všetkých dotknutých právnych predpisov vyplýva, že vôľou zákonodarcu nikdy nebolo, aby tento typ spoluvlastníctva vznikal ako nový, „nehistorický“ jav. Svedčí o tom skutočnosť, že právna úprava vždy odkazovala len na právnu úpravu uhorských zákonných článkov, t.j. fixovala predmetné pozemkové vlastníctvo len na podmienky, ktoré vznikli v minulosti, a neumožňovala toto „historické“ nedeliteľné spoluvlastníctvo zriaďovať v modernej dobe ako nový fenomén. Spoločná nehnuteľnosť nemohla a nemôže vzniknúť uzatvorením zmluvy o pozemkovom spoločenstve ani vznikom pozemkového spoločenstva - tu dochádza iba k vytvoreniu organizačného substrátu, v ktorom spoluvlastníci realizujú svoje vlastnícke oprávnenia, nie k zásahu do majetkových pomerov vlastníkov pozemkov.

Z tohto dôvodu, v prípade vyznačenia kódu spoločnej nehnuteľnosti má žalovaný povinnosť skúmať, či predmetné pozemky skutočne historicky patrili do spoločnej nehnuteľnosti, keďže aj keď žalovaný plní funkciu evidenčného orgánu, nemôže žiaden zápis vykonať bez overenia údajov v katastrálnom operáte a vykonať zápis, ktorý by bol s takýmito údajmi v rozpore.

Žalovaný uviedol, že pri takomto návrhu má navrhovateľ (pozemkové spoločenstvo) v žiadosti uviesť k pozemkom (parcelám registra C alebo E) čísla pozemnoknižných vložiek, na ktorých boli pozemnoknižné pozemky tvoriace v tom čase urbársky majetok, prípadne komposesorát, zapísané. Ak pozemkové spoločenstvo požaduje vykonať zápis kódu spoločnej nehnuteľnosti podľa prílohy č. 6 v zmysle § 9 ods. 1 písm. h/ a § 9 ods. 2 písm. f/ vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 162/1995 Z.z. katastrálny zákon, čo sa vyznačuje záznamom, aj k pozemkom, ktoré netvorili historicky spoločnú nehnuteľnosť, nemôže žalovaný vyhovieť takejto žiadosti príslušného pozemkového spoločenstva o zápis kódu spoločnej nehnuteľnosti, keďže táto požiadavka nekorešponduje s údajmi vedenými v katastrálnom operáte daného katastrálneho územia.

Žalovaný v konaní nepožadoval predloženie čísel pozemnoknižných vložiek, keďže mu boli známe z jeho rozhodovacej činnosti a predchádzajúceho konania o oprave chyby v katastrálnom operáte, ktorá sa skončila protestom Generálnej prokuratúry SR č. VI Gd 16/20/1000-5 zo dňa 23.3.2020 a následne rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. LPO/2020/001267-5/Pop zo dňa 22.10.2020. Z týchto rozhodnutí podľa žalovaného vyplýva, že podstatou danej veci je otázka, či predmetné pozemky parc. č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX patria alebo nepatria do spoločnej nehnuteľnosti vo vlastníctve členov Pozemkového spoločenstva Krížová Ves. Z prieskumu realizovaného Generálnou prokuratúrou SR vyplýva, že v pozemkovej knihe, v evidencii nehnuteľností a katastra nehnuteľností tieto pozemky neboli označené ako urbársky majetok resp. komposesorát. Prokurátor v proteste prokurátora poukazoval na skutočnosť, že zápisom vlastníctva k pozemkom parc. č. XXXX/XX a parc. č. XXXX/XX v roku 1943 do pozemnoknižnej vložky č. 188 došlo k právnemu oddeleniu predmetných pozemkov od urbárskeho (komposesorátneho) majetku a keďže zákonnosť tohto zápisu nebola nikdy spochybnená súdom a ani žiadnym následným zápisom do pozemkovej knihy, je potrebné tento právny stav rešpektovať. V zmysle § 8 ods. 1 písm. e/ a ods. 4 Katastrálneho zákona je pozemková kniha zdrojom údajov o parcelách, vlastníkoch a o právach k nehnuteľnostiam a dokumentom s trvalou dokumentárnou hodnotou. Orgánom štátnej správy katastra nehnuteľností preto neprináleží oprávnenie posudzovať správnosť či zákonnosť v nej vykonaných zápisov v dobe, keď mali tieto zápisy konštitutívny charakter. Žalovaný tak predloženú záznamovú listinu posudzoval v súlade so zákonom a zároveň rešpektoval právny názor vyslovený v proteste Generálnej prokuratúry SR č. VI Gd 16/20/1000-5 zo dňa 23.3.2020 a následne v rozhodnutí Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. LPO/2020/001267-5/Pop zo dňa 22.10.2020.

Vo vzťahu k námietke, že zmena právneho stavu nastala až 25.05.2021 a to rozhodnutím väčšinových spoluvlastníkov o tom, že parcely E-KN č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX, k. ú. C. D. patria do komposesorátu a väčšinový spoluvlastníci trvajú na tom, aby uvedené pozemky boli súčasťou tohto komposesorátu, pričom konali v súlade s § 139 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, žalovaný uviedol, že správny orgán nemohol vyhovieť takejto žiadosti o zápis kódu spoločnej nehnuteľnosti, keďže táto požiadavka nekorešponduje s údajmi vedenými v katastrálnom operáte daného katastrálneho územia t.j. nie je potvrdené historicky, že ide o komposesorát a nemôže tak vzniknúť nová majetková podstata existujúceho pozemkového spoločenstva.

Žalovaný zdôraznil, že vyznačenie kódu spoločnej nehnuteľnosti na pozemkoch registra EKN č. 1803/13 a č. 1803/14, má pre ich spoluvlastníkov zásadný význam. V prípade spoločnej nehnuteľnosti nielenže nemajú spoluvlastníci možnosť domáhať sa zrušenia a vysporiadania podielového spoluvlastníctva, ale predovšetkým režim užívania dotknutých pozemkov vrátane rozdelenia zisku je určený zákonom ZoPS.

Na základe týchto skutočností žalovaný navrhol podanú žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

V.

Replika žalobcu

Žalobca vo vyjadrení zo dňa 21.02.2022, vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného o možnostiach vzniku spoločnej nehnuteľnosti a historického základu takýchto nehnuteľností poukázal na to, že tento názor nie je podporený žiadnym konkrétnym zákonným ustanovením. Aj v dôvodovej správe k Zákonu o pozemkových spoločnostiach zákonodarca jasne vyjadril svoj úmysel nedeliť spoločnú nehnuteľnosť z toho dôvodu, aby nedošlo k narušeniu riadneho obhospodarovania poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Spoločnosť už roky predmetné pozemky obhospodaruje ako súčasť komposesorátu, a teda práve nezapísanie predmetnej poznámky a neuznanie daných pozemkov ako súčasť komposesorátu by bolo v rozpore s vôľou zákonodarcu. V súlade so zásadou právnej istoty je preto potrebné využiť analógiu a zaplniť absenciu právnej úpravy a umožniť žalobcovi prístup k pozemkovému spoločstvu a túto poznámku katastri nehnuteľností zapísať. Ak žalovaný prehlásil, že takýto postup nie je zakázaný, s odvolaním sa na zásadu „čo nie je zákonom zakázané, je dovolené“, nemôže byť na škodu žalobcu, že aktuálna právna úprava nereflektuje na možnosť prístupu do pozemkového spoločstva a na to nadväzujúce skutočnosti a nasledujúce úkony (napr. zapísanie poznámky o členstve v pozemkovom spoločstve do LV).

Žalobca má za to, že § 8 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach za použitia gramatického výkladu reflektuje vymedzenie spoločnej nehnuteľnosti až po stave začlenenia nehnuteľnosti do spoločnosti, t.j. neupravuje podmienky, charakteristické a esenciálne prvky potrebné predtým, než do spoločnosti vstúpi. Výklad žalovaného tak považuje žalobca za diskriminačný, keďže prístup do spoločnosti zákonom výslovne zakázané nie je.

Žalobca namietal tvrdenie žalovaného, že dôvodom nezapísania poznámky je skutočnosť, že predmetná nehnuteľnosť nebola nikdy vedená ako súčasť komposesorátu, resp. že by sa na neho museli vzťahovať niektoré z predpisov, na ktoré odkazuje § 8 ZoPS. Ak by sa aj vychádzalo z tohto pravidla, že sa na nehnuteľnosť, ktorá chce prístup ako súčasť pozemkového spoločnosti, museli vzťahovať v minulosti predpisy, na ktoré predmetné ustanovenie odkazuje, žalobca odkázal na pozemknižnú vložku č. 188, ktorá je súčasťou spisu, kde je v časti B uvedené, že parcely, vrátane parcel č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX sa zlučujú pod jednu novú vložku č. 548 a to na základe rozhodnutia zo dňa 29.03.1950, čo nasvedčuje tomu, že ide o pozemkové spoločnosti. Žalobca poukázal tiež na „Dohodu o fyzickom odovzdaní a prebratí lesného majetku“ zo dňa 15.05.1992, v ktorej sú predmetné parcely označené ako parcely bývalého komposesorátu Križová Ves. Z tohto vyplýva, že predmetné pozemky kedysi boli spravované právnymi predpismi, na ktoré odkazuje § 8 ZoPS a tak aj pri výklade žalovaného predmetne pozemky spĺňajú túto podmienku.

Žalobca zdôraznil, že predmetné parcely boli dlhodobo užívané a spravované Spoločnosťou, pričom toto využívanie trvalo vyše desiatich rokov, t.j. od 15.05.1992 doposiaľ, t.j. došlo k vydržaniu špecifických a osobitných práv, ktorými disponuje spoločnosť vo vzťahu ku pozemkom, ktoré patria do komposesorátu a predmetné parcely tak patria do jeho nedeliteľného spoločnosti. Väčšina spoluvlastníci predmetných pozemkov taktiež prejavili vôľu a trvajú na tom, aby predmetné pozemky boli vyznačené ako parcely v spoločnom užívaní Spoločnosti.

Žalobca navrhol predmetné rozhodnutie žalovaného zrušiť, a to aj z dôvodu, že odmietnutie vykonania zápisu poznámky bolo zjavne nedostatočné a nesprávne odôvodnené, aj s odkazom na obsah vyjadrenia žalovaného, a bolo tak nepreskúmateľné, pričom zároveň absentuje aj poučenie, ktoré je obsahom len vyjadrenia žalovaného predloženého súdu.

VI.

Duplika žalovaného

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 15.03.2022, vo vzťahu k námietke o nepreskúmateľnosti a nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia, s odkazom na § 34 ods. 1, 3, § 42 ods. 5 Katastrálneho zákona poukázal na to, že vrátenie záznamovej listiny nie je rozhodnutím, a preto ani neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom pre rozhodnutie. Ak nie sú vo veci splnené podmienky pre vykonanie záznamu, správny orgán to listom oznámi navrhovateľovi/predkladateľovi záznamovej listiny, kde stručne uvedie dôvody, na podklade ktorých k tomuto záveru došiel.

Správny orgán v súlade s týmto postupom upovedomil účastníka o podstatných náležitostiach vrátenia a upozornil na podstatu právneho problému, t.j. či predmetné parcely č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX, k.ú. C. D. patria alebo nepatria do spoločnej nehnuteľnosti a či k nim má alebo nemá byť vyznačený kód spoločnej nehnuteľnosti „2“. O tejto skutočnosti bolo rozhodnuté v proteste Generálnej prokuratúry SR č. VI Gd 16/20/1000-5 zo dňa 23.3.2020 a následne v rozhodnutí Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. LPO/2020/001267-5/Pop zo dňa 22.10.2020, čo žalovaný v oznámení o nezapísaní listiny uviedol. O konkrétnom obsahu týchto rozhodnutí je žalobca, ako účastník predmetných administratívnych konaní, oboznámený.

Žalovaný poukázal na to, že v danej veci išlo o spor medzi pozemkovým spoločenstvom na jednej strane a niektorými podielovými spoluvlastníkmi pozemkov na druhej strane, pričom správny orgán nie je oprávnený rozhodovať otázky týkajúce sa vlastníctva, vlastníckych sporov k nehnuteľnostiam, resp. určiť, či právo alebo právny vzťah je alebo nie je, resp. vysloviť platnosť verejných a iných listín.

Žalovaný uviedol, že v tomto konaní po predložení záznamovej listiny len skúmal, či pozemky, ktoré majú patriť do spoločnej nehnuteľnosti pozemkového spoločenstva, historicky naozaj patrili do spoločnej nehnuteľnosti, s odkazom na § 8 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách, v znení zákona č. 110/2018 Z.z. Správny orgán rozhodoval na základe prvého zápisu pozemnoknižných parciel č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX, ktorý bol do pozemkovej knihy, pozemnoknižnej vložky č. 188 pre k.ú. C. D. vykonaný v lete 1943 (pri porovnaní prvého vlastníckeho zápisu radové číslo 1 až 7 a druhého vlastníckeho zápisu radové č. 8) medzi 02.06.1943 a 17.08.1943, tento prvý zápis pri parc. č. XXXX/XX A. B. XXXX/XX odkazoval na titul kúpy zo dňa 07.04.1919 a skutočné rozdelenie z 18.02.1920, pričom nebolo do pozemkovej knihy vyznačené, že sa jedná o urbársky majetok alebo komposesorát, resp. spoločne užívané pozemky a v roku 1950 boli parcely č. 1803/13 a č. 1803/14 prepísané z pozemnoknižnej vložky č. 188 do pozemnoknižnej vložky č. 548 pre k.ú. C. D. (č.d. 900), následne v roku 1991 do listu vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie C. D. (ČZ 521/91).

Vzhľadom na obsah vyjadrenia žalobcu, poukazujúc na interpretáciu problematiky Generálnou prokuratúrou SR, žalovaný je toho názoru, že žalobca nesprávne trvá na opačnom výklade, že predmetné pozemky boli označené za urbársky majetok ako parcely bývalého komposesorátu Krížová Ves. Žalobca poukázal na „Dohodu o fyzickom odovzdaní a prebratí lesného pozemku“ zo dňa 15.05.1992, no žalovaný odkazuje na vyjadrenie Generálnej prokuratúry SR, z ktorého je zrejmé, že zápisy v pozemkovej knihe si odporujú s údajmi o prevzatí pozemkov Vojenskými lesmi, resp. aj s následnou Dohodou o ich vrátení do užívania 15.05.1992. Pozemková kniha je dôkazom, ktorý potvrdzuje alebo vyvracia príslušnosť určitej parcely k urbárskemu majetku, resp. komposesorátu, pričom rozhodnutie Odboru poľnohospodárskeho a lesného hospodárstva v Kežmarku zo dňa 7/12, 21/6 a 17/7 roku 1958 číslo J./XXXX a Zápisnice zo dňa 27.06.1958 takúto povahu nemá, príslušnosť k urbárskemu majetku, resp. komposesorátu tieto rozhodnutia neriešia, keďže vymedzenie pozemkov v nich slúžilo len na identifikáciu týchto pozemkov, ktorých obhospodarovanie si mocensky prisvojil štát. Prokurátor v proteste prokurátora poukazoval na skutočnosť, že zápisom vlastníctva k pozemkom parc. č. XXXX/XX a parc. č. XXXX/XX v roku 1943 do pozemnoknižnej vložky č. 188 došlo k právnemu oddeleniu predmetných pozemkov od urbárskeho (komposesorátneho) majetku. Keďže zákonnosť tohto zápisu nebola nikdy spochybnená súdom a ani žiadnym následným zápisom do pozemkovej knihy, je potrebné tento právny stav rešpektovať.

Žalovaný tiež poukázal na to, že údaj o tom, že pozemky parc. č. XXXX/XX a parc. č. XXXX/XX patria do spoločnej nehnuteľnosti, bol vyznačený na LV procesne nesprávnym spôsobom, a to tak, že na podklade záznamovej listiny č. Z 1601/11 bol pod č. zmeny 137/11 vykonaný zápis poznámky na LV č. XXX bez vedomia spoluvlastníkov dotknutých pozemkov. Záznamová listina č. Z 1601/11 pozostávajúca zo Zoznamov pozemkov tvoriacich spoločnú nehnuteľnosť, Dohody o vydaní nehnuteľnosti uzatvorenej s Vojenskými lesmi (Vojenské lesy a majetky š.p.) a Dohody o vydaní nehnuteľností uzatvorenej s Poľnohospodárskym družstvom K. L. M., mala jednoznačne povahu súkromnej listiny, t.j. takou listinou nebolo možné bez súhlasu vlastníka dotknutého pozemku dosiahnuť zápis príslušnosti pozemku do spoločnej nehnuteľnosti, pokiaľ by táto skutočnosť nevyplývala aj z predchádzajúcich údajov katastra nehnuteľností, resp. pozemkovej knihy. Skutočnosť, či určitý pozemok má historicky patriť do spoločnej nehnuteľnosti, má okresný úrad, katastrálny odbor preskúmať pri zápise spoločnej nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností.

Žalovaný zotrval na právnom závere, že spoločná nehnuteľnosť nemôže vzniknúť uzatvorením zmluvy o pozemkovom spoločenstve, ani vznikom pozemkového spoločenstva, keďže v takom prípade dochádza iba k vytvoreniu organizačného substrátu, v ktorom spoluvlastníci realizujú svoje vlastnícke oprávnenia a nezasahujú sa do majetkových pomerov vlastníkov pozemkov.

Žalovaný zotrval na tom, že predloženú záznamovú listinu, ktorá mala povahu súkromnej listiny posúdil v súlade so zákonom, pričom rešpektoval právny názor vyslovený v proteste Generálnej prokuratúry SR č. VI Gd 16/20/1000-5 zo dňa 23.03.2020 v spojení s rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. LPO/2020/001267-5/Pop zo dňa 22.10.2020.

VI.

Krajský súd v Prešove ako správny súd vecne príslušný podľa § 10 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) a miestne príslušný podľa § 13 ods. 1 SSP preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal v rozsahu žalobných dôvodov v zmysle § 134 ods. 1 SSP, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného a v zmysle § 107 ods. 1 písm. a) SSP na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 30.09.2022. Súd z dôvodu zákonnej prekážky na strane predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej – Nemcovej vo veci rozhodoval v zložení senátu ako je uvedené v záhlaví tohto rozsudku.

Na pojednávaní sa zúčastnil žalobca prostredníctvom právneho zástupcu aj zástupca žalovaného. Zástupcovia účastníkov konania zotrvali na obsahu svojich písomných podaní a vyjadrení v celom rozsahu.

Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

Podľa § 180 ods. 1 SSP, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku, ak je žalobcom fyzická osoba alebo právnická osoba. Ak osobitný predpis nepripúšťa riadny opravný prostriedok, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý vydal rozhodnutie alebo opatrenie.

Podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

Podľa § 4 ods. 1 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam sa do katastra zapisujú vkladom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len „vklad“), záznamom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len „záznam“) a poznámkou o právach k nehnuteľnostiam v katastri (ďalej len „poznámka“).

Podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklopom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním, práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom, ako aj práva k nehnuteľnostiam vyplývajúce z nájomných zmlúv, zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo z iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce alebo správy majetku vyššieho územného celku sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín. Záznamom sa zapisuje i zmena poradia záložných práv z dohody záložných veriteľov o poradí ich záložných práv rozhodujúcim na ich uspokojenie.

Podľa § 35 ods. 1 katastrálneho zákona okresný úrad vykoná záznam bez návrhu, prípadne na návrh vlastníka alebo inej oprávnenej osoby. Návrh na vykonanie záznamu možno podať aj prostredníctvom elektronického formulára, ktorý úrad zverejní na svojom webovom sídle.

Podľa § 36 ods. 2 katastrálneho zákona ak je verejná listina alebo iná listina spôsobilá na vykonanie záznamu, okresný úrad vykoná záznam do katastra.

Podľa § 42 ods. 5 katastrálneho zákona ak verejná listina alebo iná listina obsahuje chyby v písaní alebo počítaní alebo iné zrejme nesprávosti, alebo ak neobsahuje náležitosti podľa odsekov 1 a 2, okresný úrad ju vráti vyhotoviteľovi alebo tomu, kto podal návrh na záznam, a určí lehotu na vykonanie opravy.

Žalobca sa podanou správnu žalobou domáhal súdneho prieskumu opatrenia žalovaného, a to listu zo dňa 24.09.2021 č. OU-KK-KO2/2021/Z 2088/21 – Lu, ktorým žalovaný žalobcovi oznámil nezapísateľnosť nim predložených súkromných listín formou záznamu do katastra nehnuteľností.

Správny súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu a po prejednaní veci na pojednávaní dňa 30.08.2022 konštatoval, že správna žaloba je dôvodná a napadnuté opatrenie žalovaného je potrebné zrušiť z dôvodu podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP pre jeho nepreskúmateľnosť.

Podľa ustálenej judikatúry a názorov právnej doktríny má aj úradný list, ktorým orgán katastra oznamuje nevykonanie záznamu povahu opatrenia orgánu verejnej správy, ktorým sa môže zasiahnúť do práv a povinností jeho adresátov. Ako taký aj štandardne podlieha súdnemu prieskumu.

Uvedené vyplýva napríklad z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Sžrk/7/2018 z 20. marca 2019, v ktorom najvyšší súd v odôvodnení skonštatoval nasledovne:

„40. Z hľadiska procesu prijatia je opatrenie, podobne ako rozhodnutie, výsledkom administratívneho správneho konania. Pôjde pritom o administratívne konania, ktorých procesný rámec mal podobu správneho konania alebo daňového konania, resp. bol upravený osobitne tak, ako je to v danom prípade, vykonaním záznamu do katastra nehnuteľností.

41. Predmetom prieskumu zo strany správnych súdov tak potom budú predovšetkým opatrenia, ktorými sa administratívne konanie končí.

42. Opatrenia môžu mať aj povahu vykonania zápisu do určitého verejného registra. I keď sa takýto zápis sám o sebe môže javiť ako faktický úkon, ak je tento výsledkom administratívneho (registračného/evidenčného) konania, je potrebné považovať ho za opatrenie. (M., J., Fečík, M., Števček, M., Filová, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava, C. H. Beck, 2018, s. 36).

43. V tomto prípade je potrebné podľa názoru kasačného súdu vychádzať z potreby naplnenie legálnej definície opatrenia, ktorá je zakotvená v § 3 ods. 1 písm. c/ SSP, v zmysle ktorej je opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby, resp. právnickej osoby priamo dotknuté.

44. V súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami kasačný súd zastáva názor, že zápis záznamu v katastri nehnuteľností je spôsobilým byť predmetom súdneho prieskumu v rámci všeobecnej správnej žaloby proti opatreniu orgánu verejnej správy.“

Citované závery je možné v celom rozsahu aplikovať aj vo vzťahu k opatreniu, ktorým orgán verejnej správy oznámi, že zápis záznamu na základe žiadosti účastníka konania nevykoná. V súvislosti s dopadom tohto opatrenia na práva a povinnosti individuálne určených fyzických a právnických osôb judikatúra formulovala aj požiadavku na jeho stručné odôvodnenie, a to napriek tomu, že nejde o rozhodnutie a nevzťahujú sa naň povinné náležitosti rozhodnutia podľa § 47 Správneho poriadku.

Pokiaľ teda orgán katastra oznamuje nevykonanie záznamu z dôvodu nezapísateľnosti listiny, ako to bolo aj v tomto prípade, mal by v rámci stručného odôvodnenia vysvetliť, prečo konkrétne predložené verejné alebo iné listiny nemôžu mať za následok vykonanie zápisu formou záznamu.

V danom prípade žalobca predložil katastrálnemu odboru rozhodnutie väčšinových spoluvlastníkov o tom, že parcely KNE č. XXXX/XX A. XXXX/XX v kat. úz. C. D. patria do komposesorátu a uznesenie pozemkového spoločenstva zo dňa 6.8.2021 ako správcu uvedených pozemkov, že toto rozhodnutie väčšinových spoluvlastníkov berie na vedomie.

V sprievodnom liste – žiadosti o vykonanie záznamu z 25.08.2021 žalobca výslovne uviedol, že na základe uvedených listín, predstavujúcich vôľu väčšinových spoluvlastníkov, predkladá novú právnu skutočnosť nemajúcu nič spoločné so skorším rozhodnutím prokuratúry, na základe ktorej žiada záznam vykonať. Uviedol tiež, že obsahom predložených listín považuje pôvodný názor vyslovený v proteste prokurátora za prekonaný.

Pokiaľ teda orgán katastra posudzoval predložené listiny z hľadiska ich zapísateľnosti a dospel k názoru, že uvedené listiny nie sú spôsobilé pre vykonanie zápisu v nich uvedených skutočností do katastra nehnuteľností formou záznamu, mal svoj postup odôvodniť vo vzťahu k predloženým listinám, nie iba poukázaním na skoršie rozhodnutie ÚGKK SR č. LPO/2020/001267-5/Pop zo dňa 22.10.2020 vychádzajúce z právneho posúdenia veci v proteste prokurátora Generálnej prokuratúry SR zo dňa 23.03.2020, ktorému bolo uvedeným rozhodnutím vyhovené.

Žalovaný teda napadnutým opatrením č. OU-KK-KO2/2021/Z 2088/21-Lu z 24.09.2021 vôbec nepokryl skutočnosti, ktoré vyplývali z predložených listín, hoci tieto považoval žalobca za podstatné a výslovne ich označil za nové skutočnosti prelamujúce právny názor generálnej prokuratúry majúce prednosť pred skoršími zisteniami generálnej prokuratúry vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam.

Žalovaný na predmetné listiny reagoval a vysvetlil z akého dôvodu tieto podľa neho neumožňujú vykonať zápis práva k nehnuteľnosti záznamom až vo svojom písomnom vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 24.01.2022, na čo však správny súd prihladať nemohol. Správny súd v tejto súvislosti poukazuje na

svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej písomné vyjadrenie v správnom súdnom konaní nenahrádza odôvodnenie rozhodnutia vo veci (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžk/9/2017 z 29.05.2018).

Správny súd preto zrušil napadnuté opatrenie žalovaného z dôvodu podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP pre jeho nepreskúmateľnosť napriek tomu, že žalobca navrhol napadnuté opatrenie zrušiť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 191 ods. 1 písm. c) SSP. Správny súd po oboznámení sa s administratívnym spisom a obsahom napadnutého opatrenia dospel k záveru, že s ohľadom na absenciu relevantného odôvodnenia napadnutého opatrenia a absenciu akéhokoľvek vyjadreného právneho názoru vo vzťahu k obsahu listín predložených žalobcom v žiadosti o vykonanie záznamu. Právny názor žalovaného správny súd posúdiť nemohol, keďže v relevantných súvislostiach žalobcom predložených listín vyjadrený vôbec nebol a žalovaný zaujal iba stanovisko k otázkam, ktoré už boli právoplatne vyriešené rozhodnutím ÚGKK SR č. LPO/2020/001267-5/Pop zo dňa 22.10.2020.

Správny súd v tejto súvislosti poznamenáva, že viazanosť dôvodmi a rozsahom správnej žaloby zahŕňa výlučne viazanosť žalobnými bodmi z hľadiska obsahu námietok tvoriacich žalobné body. Táto viazanosť dopadá na tvrdenia žalobcu obsiahnuté v žalobných bodoch, ktoré vymedzujú rozpor rozhodnutí správnych orgánov so zákonom a nie na prípadné žalobcom učené právne posúdenie tohto rozporu podľa § 191 ods. 1 SSP ako konkrétneho dôvodu zrušenia rozhodnutia.

Vychádzajúc z uvedeného vo vzťahu ku konštatovanému naplneniu dôvodu pre zrušenie rozhodnutia žalovaného podľa § 191 ods. 1 písm. d) SSP, teda pre jeho nezrozumiteľnosť zapríčinenú neuvedením dôvodov nevykonania záznamu, ktoré by sa týkali vplyvu žalobcom predložených listín na možnosť príslušného katastrálneho odboru vykonať zápis práv k sporným nehnuteľnostiam, resp. vplyvu predložených listín na možnú revíziu záverov uvedených v skoršom rozhodnutí ÚGKK SR zo dňa 22.10.2020 č. LPO/2020/001267-5/Pop.

Absentujúce úvahy a argumenty žalovaného nemôže svojou rozhodovacou činnosťou nahrádzať správny súd, keďže nemá právomoc vstupovať do autonómie správnych orgánov pri hodnotení predložených dôkazov alebo podkladov, na základe ktorých bolo opatrenie vydané.

Žalobca v priebehu konania pred súdom výslovne namietal aj nesprávnosť právnych záverov uvedených v proteste prokurátora generálnej prokuratúry zo dňa 23.03.2020, ktoré si osvojil ÚGKK SR v rozhodnutí č. LPO/2020/001267-5/Pop zo dňa 22.10.2020, a tvrdil, že nevykonanie zápisu práv žalobcu formou záznamu bolo v rozpore so zákonom aj z toho dôvodu, že podľa „Dohody o fyzickom odovzdaní a prebratí lesného majetku“ zo dňa 15.05.1992, ktorá bola predložená prílohou k replike išlo v prípade sporných pozemkov nepochybne o spoločnú vec podľa § 8 zákona o pozemkových spoločnostiach a preto zápisu nemalo brániť ani prípadné posúdenie predložených listín ako nezapisateľných.

Správny súd sa touto argumentáciou nezaoberal, keďže právne posúdenie veci uvedené v právoplatnom rozhodnutí ÚGKK č. č. LPO/2020/001267-5/Pop zo dňa 22.10.2020 nebolo predmetom správnej žaloby podanej na tunajšom súde a žalovaný túto námietku vzniesol až vo svojej replike zo dňa 21.02.2022. Žalovaný sa tiež na pojednávaní dňa 30.08.2022 výslovne vyjadril, že zákonnosť predmetného rozhodnutia Úradu geodézie, kartografie a katastra SR, ako aj správnosť tam uvedeného právneho posúdenia veci je predmetom prieskumu v inom súdnom konaní vedenom na inom správnom súde.

V tejto súvislosti správny súd pripomína, že námietkami týkajúcimi sa právnych názorov generálnej prokuratúry a Úradu geodézie, kartografie a katastra vyjadrených v rozhodnutí č. LPO/2020/001267-5/Pop zo dňa 22.10.2020 sa nemohol venovať aj z toho dôvodu, že vo vzťahu k nim nebola dodržaná koncentračná zásada - žalobca svoju námietku v tomto smere nepredniesol v správnej žalobe, ale až v replike zo dňa 21.02.2022. Išlo teda procesnoprávne o novú námietku. Výkon správneho súdnictva je založený iba na návrhovej slobode účastníka (žalobcu), t.j. zodpovednosti za obranu svojich práv

(vigilantibus leges sunt scriptae). Súčasťou systému zodpovednosti účastníka za obranu svojich práv je aj uplatňovanie koncentračnej zásady v správnom súdnom konaní, ktorá sa prejavuje predovšetkým v stanovení dvojmesačnej prepadnej lehoty na vymedzenie všetkých žalobných bodov, teda tvrdení o porušení určitého právneho predpisu v postupe alebo rozhodnutí správneho orgánu (§ 181 ods. 1, § 183 SSP). V uvedenej lehote je žalobca povinný stanoviť hranice súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia a nastoliť okruh otázok, ku ktorým správny súd zaujme stanovisko a urobí záver o tom, či postup a rozhodnutie orgánu verejnej správy bol z namietaného hľadiska v súlade alebo v rozpore s právnymi predpismi (k tomu napr. rozsudok NSS SR sp. zn. 10Sžfk/10/2020 a sp. zn. 6Sžfk/33/2020 zo dňa 24.05.2022). Na dôvody žaloby, ktoré neboli uplatnené v stanovenej lehote, súd neprihliada, až na výnimky stanovené zákonom (§ 134 ods. 2 SSP). Nakoľko sa v predmetnej veci zjavne nejedná o výnimku podľa ustanovenia § 134 ods. 2 SSP, správny súd sa argumentácii smerujúcej k spochybneniu právnych záverov uvedených v rozhodnutí ÚGKK SR zo dňa 22.10.2020 č. LPO/2020/001267-5/Pop osobitne nevenoval.

Úlohou žalovaného po vrátení veci na ďalšie konanie bude opätovne sa zaoberať žiadosťou žalobcu zo dňa 25.08.2021 a v prípade, ak dospeje k záveru, že tejto žiadosti nie je možné vyhovieť, bude potrebné stručne, no dostatočne zrozumiteľne sa vysporiadať s argumentáciou v žiadosti uvedenej tak, aby sa argumenty žalovaného týkali konkrétneho obsahu predložených listín.

O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi voči žalovanému priznal právo na úplnú náhradu trov konania. Podľa § 175 ods. 2 SSP o výške trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Senát správneho súdu sa pri rozhodovaní uzniesol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu, ktorú je potrebné podať na Krajský súd v Prešove (§ 443 ods. 1 v spojení s § 444 ods. 1 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podaných podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len sťažnostné body), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 1, 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie II. stupňa, ide o konanie o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/, je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1, 2 SSP).